

Saulėta, šaltiau.
Saulė teka 6:15, leidžiasi 5:48

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Kovo-March 8 d., 1972 m.

Kaina 15c

57

ITALIJOJE ISTEIGTA KINU LINIJOS PARTIJA

UŽSISPYRĖS SEN. FULBRIGHT SAKO: ABI STOTIS REIKIA LIKVIDUOTI

WASHINGTONAS. — Sen. Fulbright pirmadienį pareiškė spaudai, rodydamas į derybų su Kinija komunikatą, kad prezidentas Nixonas pažadėjo nesikišti į Kinijos vidaus reikalus. Toks pažadėjimas esąs visai priešingas Radio Free Europe ir Radio Liberty rėmimui. Senatorius pakartojo savo nusistatymą: abi radijo stotys turėtų būti likviduotos. Jos kenkiančios viltims pagerinti santykius su Maskva ir turėtų būti išmestos, kaip šaltojo karo relikvijos.

Vyriausybės lėšos tom stotim pasibaigė vasario 22 d. ir stotys turės užsidaryti, jei nebus suderinti įstatymų skirtumai tarp senato ir Atstovų Rūmų. Atstovų priimtas įstatymas parūpina radijo stotims lėšų iki 1973 m. birželio 30 d. Senato priimtas projektas parūpina lėšų iki šių metų birželio 30 d. Atstovų Rūmai tuo pačiu projektu numato įsteigti specialų komitetą, kuris, nepriklausomai nuo vyriausybės vadovautų tų stotelių veikimui. Senato versijoje stotims vadovautų pats valstybės departamentas. Vyriausybė remia Atstovų Rūmų pasiūlymą.

Blogiausia, kad sen. Fulbrightas, kuris vadovauja senato užsienio reikalų komitetui, atsisako svarstyti su Atstovų Rūmų panašiu komitetu tuos abu projektus. Jis siekia uždaryti tas stotis. Jau 57 senatoriai pasirašė sen. Percy ir sen. Humphrey pasiūlytą "sense of senate" rezoliuciją, kuri ragina radijo stotis išlikti. Tarp tų 57 senatorių yra tik 6 senatoriai iš Fulbrighto 16 narių komiteto, o be jo net ir ta 57 rezoliucija nebus balsuojama senato.

Buvęs valstybės sekretorius George Ball paskelbė spaudos konferencijoje naujo "pliečių komiteto" sudarymą. Tas iš visų partijų sudaromas komitetas remia Atstovų Rūmų pasiūlymą tų radijo stotelių reikalui. Tos stotys reikalingos informuoti Rytų Europos gyventojus, nes tik tuo keliu bus galima pasiekti geresnių santykių su komunistų režimais, pasakė G. Ball.

Pagavo gruziną - milijonierį

MASKVA. — Sovietų vyriausybės ir partijos centro komiteto dekretas puolė Tiflis, sovietinės Gruzijos, komunistų vadovus už didelį ekonominį skandalą, valstybės turto grobstymo ir nepakankamo budrumo nuodėmes.

Jau seniai žinoma, kad gruzinai yra geri pirkliai, puikūs "kombinatoriai". Praėjusį trečiadienį laikraštis "Trud" atidengia vieno tokio gabaus gruzino Otari Lazeishvili darbus. Jis vadovavo laboratorijai, kuri ieško naujų sintetinių medžiagų audiniams. Šalia tos laboratorijos slaptai veikė plati organizacija, kuri gamindavo vartotojų pagedaujamąs prekes. Laboratorija samdydavo darbininkus, atiduodavo kai kuriuos darbus tekstilės įmonėms ir visą gautą pelną už netikros odos švarkus, už lietaus palaidus, spalvotas nailono medžiagas, ypatingus megztinius, pasidalinavo. Gausios vadas Lazeishvili gyveno lyg milijonierius. Jis restoranuose vaišindavo šimtus svečių, jei laimėdavo jo palaikoma futbolo komanda. Jis turėjo dvi puošnias vilas, vieną prie Juodųjų jūrų kitą — netoli Tifliso.

Vyriausybės dekretu sakoma, kad atsakingi respublikos ir Tif-

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Orland Parke buvęs fajerverkų fabrikas kelių sprogimų buvo nušluotas nuo žemės paviršiaus, trys asmenys žuvo, 19 buvo sužeisti. Sprogimai buvo tokie stiprūs, kad sulaukė toliau buvusius automobilius, išmūšė langus už 2-3 mylių. Langai sudrebėjo net už 15 mylių.

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga ir Čekoslovakija boikotavo Jungtinių Tautų komitetą, kuris ruošia pasaulinį taršos reikalų suvažiavimą Stokholme, birželio mėn., posėdį. Sovietai boikotuoja parengiamuosius darbus, reikalaujant, kad į konferenciją būtų pakviesta ir Rytų Vokietija.

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretorius Laird pareiškė savo kalboje Veteranų suvažiavime, kad sovietai ėmė savo raketas apginkluoti daugiagalviais užtaisais.

SYDNEJUS. — Australijos vyriausybė atidaro Hong Konge naują diplomatinę atstovybę, kurios tikslas bus ieškoti ryšių su komunistine Kinija.

SOUTHSEA. — Anglijoje smarkus vėjas apvertė jūroje hovercraft laivą, kuris "plaukia" ant suspausto oro pagalvės. Keturi keleiviai žuvo, 22 pavyko iš jūros išgelbėti.

LAGOS. — Nigerijoje sumažinamas nuo balandžio 2 dienos keliuose automobilių greitis iki 20 mylių per val., nes valdžia nutarė pakeisti važiavimą kaire puse į važiavimą dešine puse.

BRIUSELIS. — Italas Franco Malfatti pasitraukė iš Europos Bendros Rinkos komisijos pirmininko pareigų, nes jis kandidatuoja į Italijos parlamentą.

MELBOURNE. — Kinija pakvietė į svečius apie 20 Australijos čiabuvių — aborigines. Kinija, tačiau, atsisakė priimti Australijos vyriausybės prekybos delegaciją.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Hanojaus radijas paskelbė apie platesnio masto Amerikos lėktuvų puolimus dviejose šiaurės Vietnamo provincijose. Komunistų žiniomis, buvo numušti du Amerikos lėktuvai: vienas bombonešis ir vienas be įgulos skrendas žvalgybos lėktuvas. Nuo lėktuvų puolimų žuvęs didelis skaičius civilių.

Pietų Vietname didieji B-52 lėktuvai turėjo 13 užskridimų centrinėse šalies aukštumose ir šiauriniame sektoriuje.

liso miesto pareigūnai bus baudžiami už tokių nelegalių fabričių toleravimą. Įvelti tos gausios nariai ir slapti darbininkai bus nubausti. Policija tos "įmonės" sandėliuose radusį virš 100,000 rublių vertės gaminių. Iš valstybės buvę pavogta įvairių medžiagų už 2.1 mil. rublių.

Rep. Wilbur D. Mills Sen. Vance Hartke Rep. Paul N. McCloskey Jr. Sen. George McGovern
Keturi kandidatai, norį tapti Amerikos prezidentu. Atstovas Paul McCloskey yra respublikonas, kiti trys — demokratai.

RUOŠIASI NEGRŲ SUVAŽIAVIMUI

WASHINGTONAS. — Ateinantį savaitgalį Gary, Indianoj atidaroma svarbi Amerikos negrų politinė konvencija, kurioje delegatus siunčia įvairiausios negrų organizacijos ir grupės. Laukiama apie 4,000 delegatų, kurie susirinks į West Side High School auditoriją. Svarbiausiu konvencijos kalbėtoju numatytas Gary miesto meras Richard Hatcher. Dar kalbės Juodųjų Panterų partijos pirm. Bobby Seale, New Yorko musulmonų vadas Louis Farrakhan, čikagietis Jesse Jackson ir kun. Walter Fautroy.

Šio suvažiavimo pirmininkai bus mero Hatcher dar kongresmanas Charles Diggs ir poetas Imanu Baraka, dar žinomas Le Roy Jones vardu.

Neabejojama, kad ši politinė konvencija ragins hegirus balsuoti ateinančiuose rinkimuose už negrę Shirley Chisholm, kongreso narę iš Brooklyno. Kiti negrų politikai yra aktyviai įsijungę į pagrindines demokratų ir respublikonų partijas ir dėl kandidatės Chisholm gali kilti aštrių ginčų.

Negrai šį suvažiavimą laiko svarbiausiu savo vienybės ieškojimo žingsniu.

Franko anūkė išteka už prince

MADRIDAS. — Ateinantį trečiadienį Ispanijoje įvyksta labai svarbios vedybos. Generalisimo Franko anūkė Maria del Carmen Martinez-Bordiu Franco išteka už Ispanijos ambasadoriaus švedijoje Don Alfonso de Borbon Dampierre, kuris yra paskutinio Ispanijos karaliaus Alfonso XIII anūkas.

Ispanai kalba, kad šios vedybos tarp karališkos šeimos atstovo ir Franko anūkės sudarys keblumų princui Juan Carlos de Borbon, kuris jau numatytas tapti Ispanijos valstybės galva po Franko mirties. Jis irgi yra Karaliaus Alfonso anūkas.

Pakvietimai į vedybas jau atnešė egzilię gyvenančio Don Juan tėvo protestus, nes pakvietimuose jaunikis įrašytas "karališka didenybė, princu". Tuo tarpu jauniko tėvas Don Jaime, vyresnysis Ispanijos sosto įpėdinio brolis, atsisakė savo teisių ir sostą ir tuo pačiu prarado teisę į titulą.

Trumpai sakant, dabar Ispanijoje yra du princai, abu pusbroliai. Vienas jų paskelbtas Franko paveldėtoju, o kitas — veda Franko anūkė. Kuris ateities Ispanijoje turės didesnę galią, dabar dar sunku pasakyti, bet visi sutinka, kad įvairių komplikacijų gali kilti.

ROMA. — Vatikanas pasirašė paktą su Alžiru ir užmezgė diplomatinis ryšius.

VĖLIAUSIOS ZINIOS

◆ Britanija paskelbė, kad dėl Maltos bazių susitarti neįmanoma ir jos kariuomenė bus iš Maltos išvežta iki šio mėnesio pabaigos. Nepavyko susitarti su Maltos premjeru dėl atlyginimo už tas bazes.

◆ Vatikanas Pasauliečių Taryba rekomendavo popiežiui atvirai paskelbti visus katalikų bažnyčios finansus. Paslaptinumas finansiniuose reikaluose atima drąsą pasauliečiams daugiau dirbti bažnyčios naudai, sakoma raporte.

◆ Virš šiaurės Vietnamo įvyko amerikiečių lėktuvų susisaukimas su komunistų lėktuvais. Vienas Mig-17 buvo numuštas, jau ketvirtas nuo sausio 19 d.

◆ Televizijoje išgarsintas įgaulaus dainininkas Tiny Tim paskelbė, kad jo žmona nuo jo pabėgo ir išsivežė 9 mėn. dukterį. Jis neturįs pinigų, tačiau protestavęs, kai jo žmona pradėjo pusuogę modeliuoti fotografams.

◆ Filipinų užsienio reikalų ministris Carlos Romulo, 73 m., buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje.

BELFASTAS. — Dvi bombos vėl sprogos šiaurinės Airijos sostinėje, sužeisdamos apie 20 žmonių kino teatre ir gerokai sužalodamos vieną viešbutį.

Vietnamečiai kariai, sustoję poilsio, sukabino savo ginklus ant didesnio medžio.

KINIJA PLEČIA POLITINĘ ĮTAKĄ EUROPOJ IR PAVERGTOSE TAUTOSE

ROMA. — Artėjant Italijos parlamento rinkimams įsisteigė nauja komunistų partija, pasivadinusį Manifesto, pagal to pavadinimo laikraštį, kurį leidžia Kinijos ideologinė linija sekanti italų komunistų grupė. Visa Italijos spauda paskelbė apie šios naujos politinės partijos įsisteigimą, tik vienas komunistų laikraštis "L'Unita" nutylėjo šį svarbų įvykį. "Il Manifesto" laikraštis turi 70,000 skaitytojų, o kiek žmonių balsuos už naujos partijos kandidatatus, sunku pasakyti. Buvusiame parlamente kairieji komunistai turėjo 5 atstovus.

Pakistane pakeitė kariuomenės vadus

RAWALPINDI. — Pakistano prezidentas tris dienas posėdžiavo su pataniečių politiniu vadu Khan Abdul Wali Khanu. Po pasitarimų prezidentas pareiškė, kad karo stovis bus panaikintas ne vėliau kaip rugpjūčio 14 d. Iki to laiko busi sugrįžta prie demokratinės tvarkos.

Patanai gyvena kalnuotose vakarų Pakistano provincijose: šiaurės vakarų pasienio ir Baluchistano provincijose. Gyventojai yra karingi, mėgsta nešioti ginklus ir nenori, kad centrinė valdžia jiems nurodinėtų, kaip gyventi. Pataniečiai buvo nepatenkinti, kad prezidentas Bhutto paskyrė jų gubernatoriumi savo partijos žmogų, kada patanogentis yra susibūrusi į nacionalistinę partiją, kuriai vadovauja su prezidentu derybas vedęs Wali Khan.

Pakistane buvo pakeisti kariuomenės ir aviacijos vadai, iš viso 8 aukšti karininkai. Prezidentas sako, kad jie turėjo "Napoleono kompleksą". Armijos vadų paskirtas buvęs Rytų Pakistano gubernatoriumi, pasižymėjęs savo žiaurumu, Tikka Khan. Prezidentas paskelbė, kad trijų ginklų rūšių štabų viršininkai bus keičiami reguliariai, o vyriausio kariuomenės vadovietis visai panaikinama. Prezidentas siekia civilinės valdžios, į kurią kariškiai negalėtų klistis, kaip dažnai įvydavo praeityje.

Kita minėto laikraščio bendradarbis J. C. Harsh, straipsnyje "Restlessness within the Soviet empire", rašo jog sovietai pradėjo šypotis Rumunijai, tačiau padidino priespaudą, ir areštus Ukrainoje, Lietuvoje ir Latvijoje, kur net geri vietiniai komunistai pradėjo atsiminti, kad jie nevisada buvo valdomi iš Maskvos. Kinija esanti stipriai įešla į šį sovietų imperijos tautų nepasitenkinimą. Vakarų Europoje ir Kanadoje leidžiama ukrainiečių tautinė literatūra gauna Kinijos finansinę paramą, sako autorius. Ta spauda pastoviai pasiekia Sovietų Sąjungą ir rusai nesugeba jos sustabdyti. Jie tik gali sumti Ukrainoje žmones, kurie tos literatūros yra "apkrėsti". Nelegalios literatūros Ukrainoje yra šiandien daugiau, kaip kitose Sovietų Sąjungos dalyse.

Kinija palaiko artimus ryšius ne tik su Rumunijos komunistais, bet užmezgė santykius ir su ispanų komunistų partija. Ukrainiečiai su pagydu žiūri į Rumuniją ir galvoja: "Kodėl Ukraina su turtinga ir sena kultūra negalį džiaugtis šokia tokią autonomiją?" Washingtonas šiuo metu labai mažai tedaro šitokioms mintims skatinti. John Foster Dulles sovietų pavergtus žmones vadindavo sovietų Achilo kulnu. Kinija šį reikalą geriau supranta ir žino tokios politikos techniką: duoti rusams darbo namie. Pusę žmonių, gyvenančių Sovietų Sąjungoje, yra pavergti ir prispausti dominuojančių rusų. Kinija šią padėtį rengiasi išnaudoti.

Kaip "herojus" suklaidino spąsdą

MASKVA. — "Izvestija" laikraštis penktadienį paskelbė skaitytojų atsiprašymą dėl straipsnio vasario 20 d., kada pirmame puslapyje buvo paskelbta "Ivano Kočergino žvaigždės". Tame straipsnyje, skirtame parodyti jaunimui iškilius tėvynės darbuotojus, buvo aprašyti aaronomo rytų Kazachstano valstybiname ūkyje nuopelnai, už kuriuos jis gavo net du medalius: "Sovietų Sąjungos Herojaus medali", kuris duodamas už pasižymėjimą karo lauke ir "Sovietų Darbo Medalį", kurį tas Ivanas gavo už laimėjimus Kazachstano plėšiniuose, naujuose žemės ūkiuose.

Penktadienį laikraštis turėjo pripainti, kad Ivanas Kočerginas jokių medalių nėra gaves. Jis esąs tuščios garbės gaudytojas, ilgą laiką vaidinęs tėvynės herojų.

Laikraštis prideda, kad keli redakcijos nariai, kurie leido išsuklaidinami ir suklaidino skaitytojus, buvo griežtai nubausti.

Žmonės nusistatė prieš vežiojimą

NEW YORKAS. — Newsweek žurnalas paskelbė Gallup instituto apklausinėjimo rezultatus apie mokinių vežiojimą. Patirta, kad 67% amerikiečių, pietuose ir šiaurėje, pasisako už neseregijuotą mokyklą, tačiau kartu 69% yra nusistatę prieš tų mokyklų integravimą vežiojant vaikus.

Pietinėse valstijose rasiniai sujungtų mokyklų pageidauja 58%, tačiau prieš vaikų vežiojimą čia pasisakė net 74%. Net ir negrai pasisakė prieš privertinį vaikų vežiojimą į tolimas mokyklas.

DALELĖ JŪRINIO ATŽALYNŲ
(Chicago šarūno laivo jūrų skautai) stebi šiemetinės Klaipėdos Dienos programą.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

IX-JI METAI

NR. 10 (361)

Sveiki, sulaukę jūrų skautų auksinių sukaktuvių

STIPRIAI LAIKYTI VAIRUS Į ATEITĮ

Kovo 12, lygiai po 50 metų, minėjimas Chicagoje

Kovo 12 d. sukanka 50 m. nuo pirmojo jūrų skautų vieneto įsteigimo Lietuvoje. Šis vienetas, pavadintas vandens skautų L. K. Algimanto dr-vės, buvo įsteigtas Kaune brolių Juliaus, Kosto ir Petro Jurgelevičių pastangomis, sudarant "Čdru" ir "Vėbrų" skiltis. Pirmasis dr-vės vadas buvo Julius Jurgelevičius (dabartinis dr. J. Gale), gyvenęs JAV, o "Vėbrų" skilties skiltininkas buvo Jonas Dainauskas, dabartinis ASS garbės gynėjas, gyvenęs Chicagoje.

Atgavus Klaipėdos kraštą, 1924 m. jūrų skautai išsikūrė Klaipėdoje, iš kur, 1926 m. įsigijus "Budį", o vėliau — kitas jachtas, toli išplaukė į Baltijos jūrą.

Per 18 metų nepriklausomoje Lietuvoje plačiai pasklidę jūrų skautų veikla ir prie upių ir ežerų. Iš jūrų skautų gretų išaugo Lietuvos prekybos ir karinio laivyno kapitonai ir jūrinės minties puoselėtojai, per 50 m. skleidę ne tik jūrinio skautavimo, bet ir nepriklausomos Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, idėją.

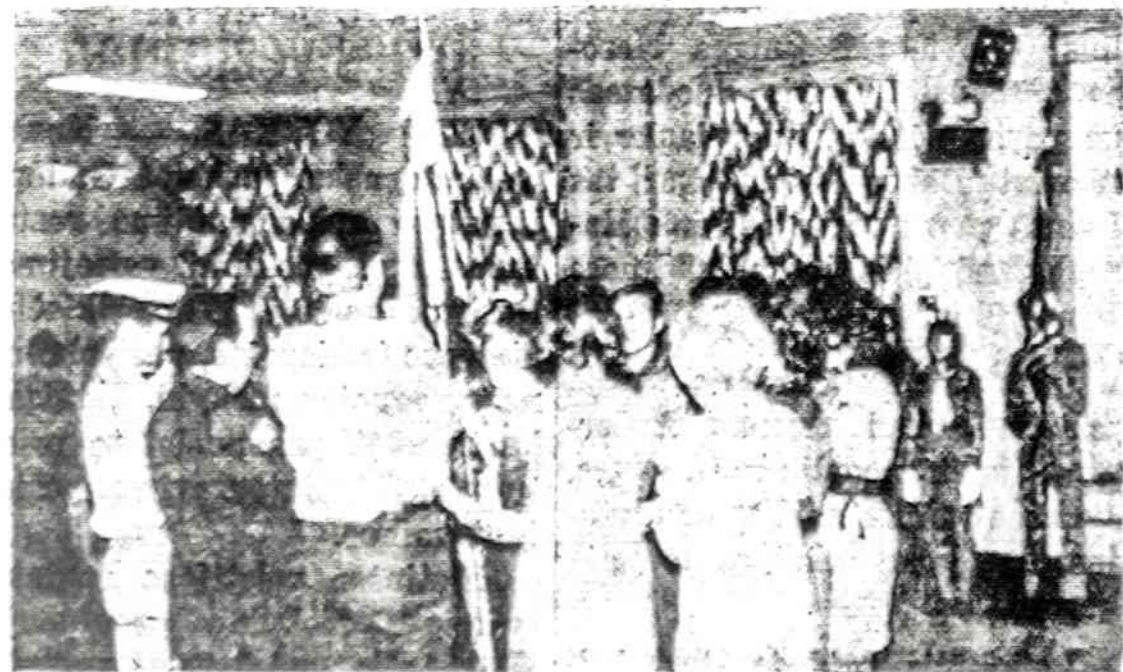
Jūrų skautų vienetus atkūrus Vokietijos stovyklose 1946 m., graži jų veikla truko iki 1949 m. emigracijos. Persikėlus į užjūrius, jūrų skautų vienetai atkurti Kanadoje, Australijoje, JAV, Venecueloje ir Argentinoje. Svečiose padangėse išaugusi jaunoji jūrų skautų vadovų karta, "senųjų jūros vilkų" globojama, nuo 1949 m. išvystė pa-

sigeretina veikla, kuri vyksta iki šių dienų, pirmiausia Chicagoje jūrų skautų laivynui.

Sukaktuvių programa Chicagoje

Chicago skautų "Lituanicos" tunto vadija ir "Nemuno", "Šarūno", L. K. Algimanto laivų ir jūrų budžių "Prezidento Smetonos" įgulos vadovybės ruošia iškilmingą jūrų skautų 50 m. jubiliejaus minėjimą kovo 12 d. Marquette parko lietuvių parapijos saleje, 6820 So. Washtenaw Ave. Chicago, Ill. 60629.

Minėjimas prasidės palmadomis bažnyčioje 10:30 val. ryto. Iškilminga sueiga parapijos saleje prasidės 11:30 val. ryte, dalyvaujant LSS ir kitų Chicago tuntų vadovybei, jūrų skautų veteranams, reprezentacinėms vienietams, jūrų skautų "Nerijos" tuntui ir visiems LSB jūrų skautams. Į šventę kviečiami visi buvę jūrų skautai-tės, vadovai-tės, tėveliai, rėmėjai ir bičiuliai. Minėjimas turės iškilmingą dalį ir linksną lauželį.

SKAUTININKŲ ĮŽODIS BOSTONE

Vasario 13 d. Bostono skautų ir skautėlių sueigoje Vasario 16-ajai paminėti bendrame skautininkų rate įžodį dūdo naujieji skautininkai: Nijolė Baskytė, Bronius Banaitis ir Algis Valančiūnas. Iš kairės antras — apsilankęs LSB VS v. s. Petras Molis.

C. Kiliulis nuotr.

PIRMOJI ŠVENTĖ ATSKIRAI NUO BROLIŲ

Los Angeles sesės minėjo Vasario 16 ir Mąstymo Dieną

Vasario 27 d., tuoj po pamaldų, parapijos saleje susirinko Palangos tunto skautės ir svečiai. Oficialios dalies komendantė buvo sl. Alma Ruigytė, įsakymus skaitė — ps. Audra Griniūtė.

Didelė skautėjų Birutės dr-vės buvo perskelta pusiau: Birutės dr-vės dr-kė — ps. Vanda Zelenienė, o naujosios Jūratės dr-vės dr-kė — ps. Dalia Sodeikienė. Įžodį davė paukštytės Laima Steikūnaitė ir Aida Shukštaitė. Skautėjų įžodį davė Angelė Sodeikaitė ir Lina Strikaitė. Į vyr. skiltininkės laipsnį pakelta sl. Irena Sepetytė, į pakiltininkės laipsnį — Rūta Juodikytė. VS įsakymu ps. Jonė Varnienė pakelta į skautininkės, o v. sl. Danutė Basiulienė — paskautininkės.

Tuoj pat po oficialios dalies pradėtas lauželis. Tuntininkė s. Irena Vilkienė pasveikino visas šia proga ir

uždegė žvakutę Lietuvos skautėi prisiminti, o paukštytės ir skautės degė po

Kartu vyks ir jūrų skautų veiklos apžvalgos parodėlė.

Zvilgsnis į priekį

Jūrinėje navigacijoje yra griežta taisyklė stoviniui prie vairo visą laiką žvelgti pirmyn, plaukiamąją kryptimi.

Švenčiant 50 m. veiklos jubiliejų ir džiaugiantis laimingai nuplauktu keliu, žvilgsnis į priekį taisyklė įpareigoja kiekvieną jūrų skautą, jūrų budį, jūrų skautininką, vadovaujantį kitiems broliams, žvelgti pirmyn, planuoti sėkmingą veiklos kelią, kad jūrų skautų gausis laivai su dar didesnėmis įgulomis toliau sėkmingai plauktų Lietuvos švyturio link.

Labai džiugu šiandien švęsti auksinį jubiliejų Lietuvos Skautų Sąjungai, sugrįžus buvusiai Lietuviai Jūrų Skautijai, jūrų skautams vieningai dirbant Brolijoje, o jūrų skautėms — Seserijoje. Ši vienybė jūrų skautų veikloje buvo išlaikyta daugiau kaip 40 metų. Vienybės laikotarpiu visada vyksa gražiausia jūrų skautų veikla.

50 metų jubiliejus tegul mums padeda nubrėžti tikrąjį jūrų skautų ateities kursą, kuris, stipriai laikant vairus, vestų visus į jūrinio skautavimo veiklos tikslą.

j. v. s. Br. Juodelis

GALI DAUG KARTŲ NUSIVILTI ŽMOGUM

ir, vis dėlto, jį mylėti

Žmogaus gyvenimas trumpas, tvarkykimės taip, kad savo kasdieniniame ir skautiškame gyvenime galėtume jausti savo sieloje ramybę. Negalima galvoti ar sakyti: nesvarbu, ką aš darau, nes mano gyvenimas priklauso man pačiam.

Manyciau priešingai: kiekviena iš mūsų esame atsakingos už savo darbus, juo labiau, kad, duodamos įžodį, pasiryžome būti vyresniąja skaute, pavyzdžiui jaunesnėm. Tam priemonės: moters savigarbą, savo nuomonę ir jos apgynimą, darbštumą, tiesumą, teisingumą, paprastumą, susivaldymą, taktiškumą, miellę kiekvienai sėsei, artimui.

Galima matyti daug blogo, daug kartų nusivilti žmogui ir vis dėlto jį mylėti. Toji miellė pagrįsta tikėjimu, kad žmoguje, kaip tobuliausiame Dievo kūrinyje, glūdi kažkas gero, prie ko galima prieti, žinant, kad ir mes paties ne be ydų. Reikalauname ko daugiau iš savęs ir ko mažiau iš kitų.

Padėkime artimui ir vėl mokėkime tinkamų momentu pasitraukti savo sąžinės apyskaitai, o ne viešajai garbei. Būkime, lyg žvaigždutė tamsią naktį, pavyzdžiui jaunesnėm sesėm. Reikia pavyzdžio, nes žodis moko, o pavyzdys patraukia.

Jonė Varnienė, paskautininkė

MOSŲ VYRIAUSIEJI ATSTOVAI KITUR

s. KAZYS BATŪRA,
Kanados Rajono Vadas

s. JUOZAS MASLAUSKAS,
Anglijos Rajono Vadas

s. ALEKŠAS JAKŠTAS,
Australijos Rajono Vadas

VEIDAI IR DARBAI

★ "Skautų Aidas" paskelbė novelės konkursą. "Skautų Aido" žurnalo vasario mėn. numeryje (Nr. 2) radome kuklų prašymą: skelbiame mažąjį literatūros konkursą. Manytume, kad pranešimo kuklumą sudaro premijų dydis, nes visoms trimis premijoms skirta tik 165 dol. Gal būt dėlto "S. A." redakcija ir pavadino "mažuoju literatūros konkursu", nes paibaigoje pastebi, kad dalyvauti gali ir suaugę.

Skautų Aido" redakcija praneša:

"Skautų Aidui įžengiant į 50-sius leidimo metus, skelbiame Mažąsias Literatūros Konkursas novelėi, apyskaitai, nuotykiui ir t. t. parašyti.

Literatūros kūrinyms turi parodyti skautų ar skautėjų (privatus — organizacinio — viešojo) gyvenimo, veiklos ar įvykių iškarpa. Rašiniai neturpėsni, kaip 5 mašinėlės puslapių, pasirašomi slapyvardžiu, atskirame uždarame voke įrašant slapyvardį, pavardę ir adresą: atsiunčiami ligi 1972 m. rug-

žvakutę kiekvienos tautos skautėi.

Laužavėdė ps. Audra Griniūtė lauželį vedė labai gyvai, o dalyviai noriai dainavo ir su dėmesiu klausėsi bei stebėjo įvairių vienetų pasirodymus, savo pasitenkinimą reikšdami gausiais plojimais. Savo rašinius skaitė Brigita Brazaitytė (Susiastymo tema) ir vyr. skautė sl. Irena Zukaitė (Vasario 16). Įspūdingas buvo Birutės dr-vės Stirnų skilties pasirodymas "Tėveliai pasakoją...", kur ps. Rasa Zelenytė pasakojo apie vėliavų nuleidimo apeigas Vytauto Didžiojo Muziejaus sodelyje. Pasakojimas, palydimas autentiškų tų apeigų garsų juostoje, skolinis iš p. Pauliaus Jasiukonio:

"Saulė leidžiantis... pasigirdavo lėtas maršas, o ilgo tako gale pasirodė karo invalidų eitynės... Jų dūdos blizgėjo vakaro saulės spinduliuose, o ant durtyvų nešamos vėliavėlės atrodė raudonesnės nei už kraują... Nežinomo Kareivio kapo paminklo akmenys — šalti, pabalę, liudijo karių auką tėvynei. Tie akmenys buvo surinkti iš laukų, kur vyko laisvės kovos..."

Jūratės dr-vės skautės pavaizdavo lietuvių skautėjų gyvenimą pavergetoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje.

Paukštytės suvaldino skautišką Snieguolę, kurią iš miego prikelė skautas vytis, visiems, o ypač vyr. skautėm, nuosirdžiai besijuokiant. Skautų vyti vėdinio paukštytė Indrė Leškytė.

Po lauželio — vaišės, gražiai paruoštos sl. Audros Pakalniškytės. Sueiga praėjo labai jaukia ir intymia nuotaika, nes pirmą kartą sesės savo šventę šventė atskirai nuo brolių, grynai savo tarpe.

Šia proga buvo išleistas tunto laikraštėlis "Sesė Skautė!", kurį paruošė ps. Danutė Balėienė. N. G.

rašais senąja ir moderniąja lietuvių kalba.

Dar kitį pasakoja, kad iš grožybių bene gražiausi kambačiai buvo jūrų skautėjų ("jūros dugne") ir akademikų skautėjų — antrasis kaimas, atsiprašau, "antrasis Rakas". P. Jonas

★ Lapkričio mėnesį matysime Chicago naująjį ansamblį. Vidurio rajono vadovybė susitarusi su Chicago Aušros Vartų, Kernavės, Lituanicos ir Nerijos tuntų vadovybėmis, organizuoja skautėjų meninį ansamblį, kuriam vadovaus atsakingi ir patyrę vadovai. Ansamblį sudarys tautinių šokių grupė, du chorai, baletų grupė, gitarų ir akordeonų orkestras ir kt.

Šio naujo meninio vieneto grupės jau pradėjo repetuoti naują veiklą, kurį numatyta Chicago visuomenei parodyti šių metų lapkričio 12 ir 18 d.

★ Labai prašome mūsų nepravardžiuoti. Atsitinka nemalonumų ir nesusipratimų, kai dėl kurių priežasčių, daugiausia neapdairumo, yra iškarponuoti vienetų vardai. Chicago Aušros Vartų skautėjų tuntas prašo visus atkreipti tinkamo dėmesio ir korespondencijose, spaudoje, susirinkimuose ir kt. naudoti tik tikrą ir pilną tunto pavadinimą. Tuntas yra pirmasis JAV įsteigtas LSS Seserijos vienetas ir savo istorija, veikla ir vardu pagrįstai didžiuojasi.

Ivairių sutrumpinimų ir naujųjų mėgėjų prašome nevadinti mūsų aušrokiemis, aušrininkėmis ar "Aušros" vardais, bet garbingu Aušros Vartų tunto vardu.

Aušros Vartų tunto sesės

★ Vytautas Jokubaitis — iš Japonijos pro Clevelandą atvykęs Chicago. Chicago Skautininkų-kių Ramovės sueiga įvyks sekmadienį, kovo 19 d., 12 val. ryto Jaunimo Centre. Svečias iš Clevelando s. Vyt. Jokubaitis padarys pranešimą ir parodys skaidrų iš praėjusios vasaros Japonijoje įvykusio pasaulinės skautų jamborės. Visi kviečiami atsilankyti.

Good intentions never saved a penny.

It takes a commitment to save money. To your family, to the future. And maybe to your country. Good intentions just aren't enough.

That's why the Payroll Savings Plan works so well. It's a way of saying "I'm committed."

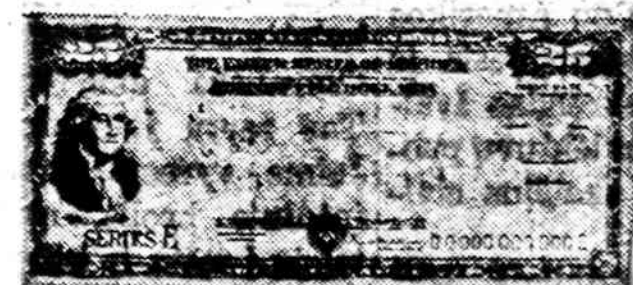
And it's almost effortless. All you do is sign up once, where you work. Then the amount you specify is automatically set aside from your check each payday and put into U.S. Savings Bonds. You have automatic saving power.

After all, it's hard to spend money you don't touch.

Oh, you'll touch it someday. For that house, or dream vacation, or for your kids' college education.

And now there's a bonus interest rate on all U. S. Savings Bonds—for E Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

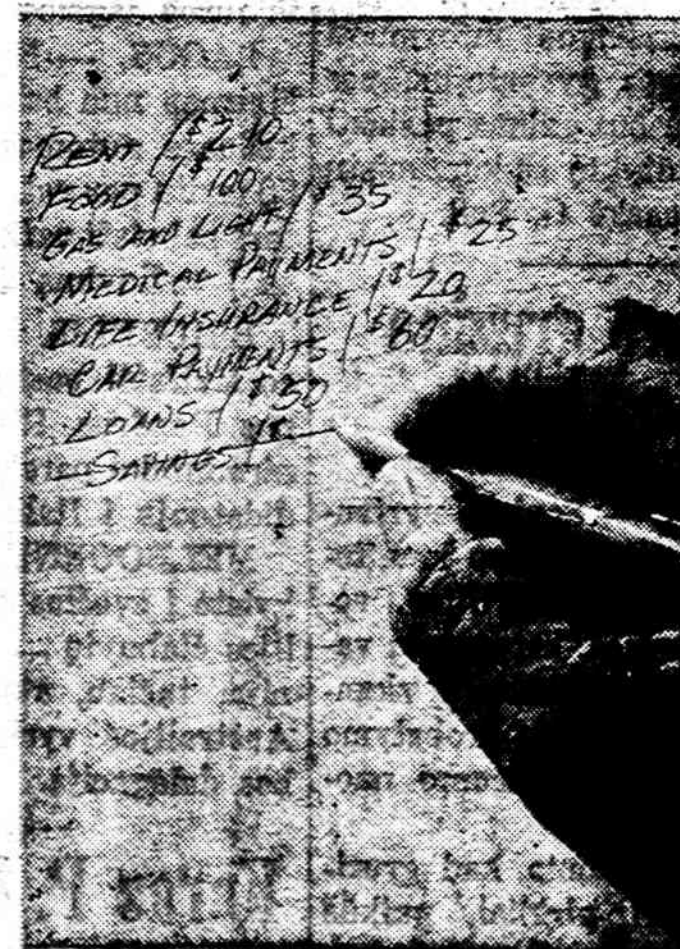
So think it over. The Payroll Savings Plan. It's a small effort, but it's a big commitment. For you and your country.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, they replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a prudent way to save.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is intended as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ROCKFORD, ILL.

Iškilmingai paminėjome Vasario 16-ją

Sekmadienio rytas (vasario 27) pasitaikė labai gražus. ALT Rockfordo skyriaus sukviesta talsa susirinko gana anksti ir tuoj kibę į darbą. Vieni valė Lietuvių klubo salę, kiti statė ir tvarkė stalus bei juos puošė gėlėmis. Susirinko ir šeimininkės, kurios skubėjo tinkamai virtuvėje pasiruošti, kad galėtų tinkamai aprūpinti laukiamus svečius. Visa tai teko atlikti sekmadienio rytą dėl to, kad šeštadienį to nebuvo galima padaryti. Mat, salė buvo išnuomota ir ten vakare įvyko kita tautų didelis renginys. O po tokio parengimo, savaime aišku, viskas buvo sujuokta ir tą sujuokimą reikėjo pašalinti.

Pirmutiniai savo automobiliais atvyko Chicago ir Cicero jūrų šauliai. Buvo tad proga su jais kiek arčiau susipažinti. Tai šaunūs vyrai. Uniformuoti, dėvi baltas kepuraites. Tarp jų buvo ir dvi gražuolės, taip pat su baltom kepuraitėmis. Su Chicago šaulių kuopos pirmininku

Broniu Klimavičium, kapitonu Maksyviu ir kitais buvo tikrai malonu susitikti ir pasikalbėti. Savo rūšies svečio nebuvo silaulė Klemento Vidžiaus asmenyje. Tai jaunas jūros šaulys, atvykęs iš Urugvajaus. Jis gražiai kalbėjo lietuviškai. Kita staigmena buvo — tai trys jauni lietuviai, kurie atskrido savo aeroplanu ir iš aerodromo, nusisamdę taksį, atvyko į Lietuvių klubą. Geltonplaukis kapitonas puikiai kalbėjo lietuviškai.

Į Lietuvių bažnyčią žmonių susirinko daug. 12 valandą, kai tik kunigas pasirodė prie altoriaus, lėtai žingsniais įėjavo Chicago ir Cicero jūros šauliai, nešdami žemai nuleistas vėliavas. Vyčių choras, vargonams pritariant, savo giedojimu tikrai sujaudino susirinkusius. Nesuklysiu pasakęs, kad lietuvių bažnyčioje niekad pirmą nesigirdėjo tokio nepaprastai gražaus giedojimo. Kanauninkas kun. Zakarauskas atnašavo šv. mišias ir pasakė pamokslą, kuriame palietė žmonių lietuvių trėmusius į Sibirą, partizanų žudymą, Kudirka ir vėlesnius laikų persekiojimus kunigų Lietuvoje. Per pamaldas šauliai su vėliavomis stovėjo sargyboje.

Po pamaldų visi išsiskubino į Lietuvių klubo salę. Kaip bematant žmonių prisirinko pilna salė. ALT-os skyriaus pirmininkas Petras Šernas atidarė minėjimą ir po trumpos įžanginės kalbos bei pasveikinimo susirinkusių pakvietė Kazimierą Putkauską programai vesti. Pastarasis paprašė įnešti vėliavas. Chicago ir Cicero jūrų šauliai be muzikos, be maršų, žemai vėliavas nuleidė maršavo į koją Amerikos, Lietuvos ir šaulių vėliavas jie pastatė scenoje. Vyčių choras, Fausto Strolis diriguojamas, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, šauliams prie vėliavų saliuotojant. Invo-

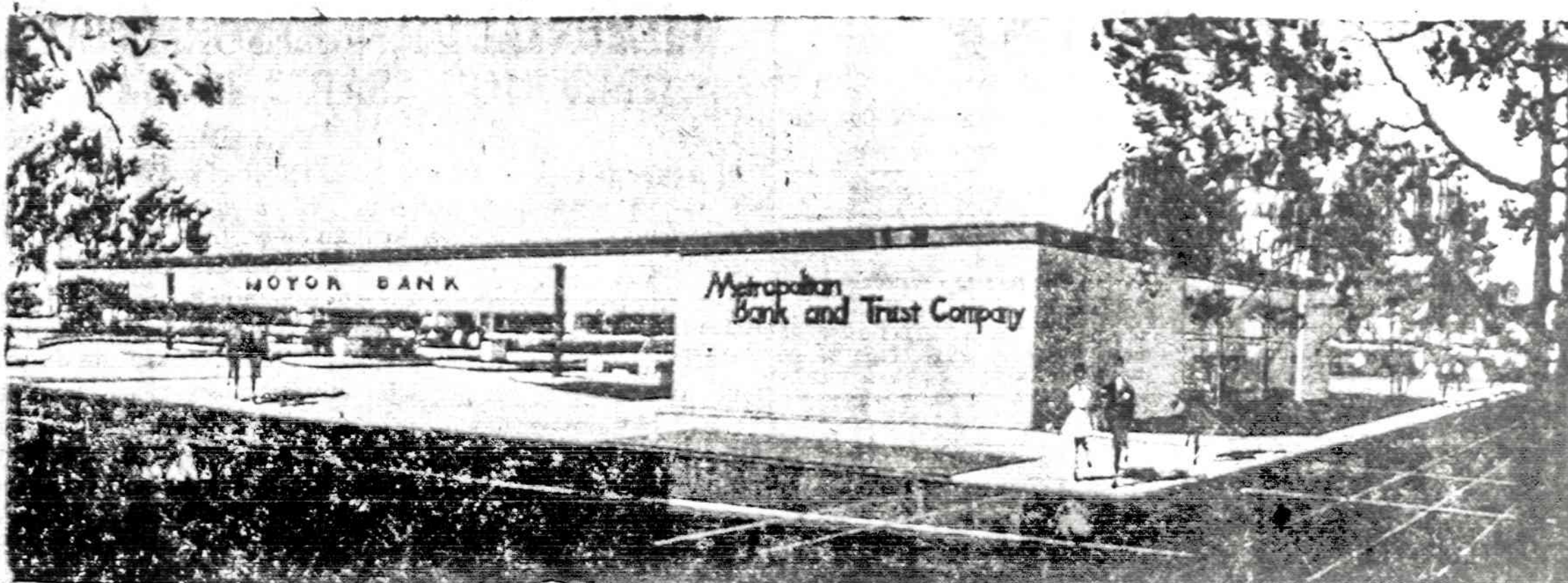
kacija atkalbėjo kanauninkas Zakarauskas. Mero Schlicherio sveikinimą perskaitė jaunuolis Skuodas iš De Kalbo, Ill. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė dr. Pliplo sūnus. Jis taip pat perskaitė ir susirinkusių vienbalsiai priimtą rezoliuciją, kuri buvo pasiųsta į Washingtoną Kongreso nariams. Pagrindinę kalbą pasakė svečias iš Chicago, agronomas Andrašiūnas, apibūdindamas komunistų siuntimą Lietuvoje. Lietuvių bažnyčios naujasis klebonas taip pat pasakė trumpą kalbą. Atsilankė ir pasveikino susirinkusius Povilas Geležius (Paul Gill), kuris prieš kiek laiko buvo išrinktas keturiems metams Winnebago County klerku. Po trumpos pertraukos pradedo programos meninė dalis, kurią atliko Vyčių choras, Fausto Strolis diriguojamas. Tai buvo tikras koncertas, žavėtinai atliktas ir suklebė didžiulį entuziazmą publikoje. Salė tiesiog užėmė nuo plojimų. Dirigentui ir chorui didžiausias aciu. Choro solistė A. Simonaitė savo švelniu soprano balsu žavėjo mūsų publiką ir buvo išaukta pakartoti dainas. Baritonas V. Ruteikis labai gerai pasirodė su choru bažnyčioje ir salėje. Jaunas pianistas M. Matekaitis, rockfordiečiams jau iš seniau žinomas kaip gabus muzikas, akompanavo chorui ir solistams. Choro dirigentas Faustus Strolis parodė didelius sugebėjimus kaip choro vedėjas. Choro jauni šokėjai taip pat palinksmo publiką. Tuo ir pasibaigė minėjimas.

ALT-os skyriaus vadovybė ir visi minėjime dalyvavę lietuviai taria širdingiausią aciu mieliems Chicago menininkams, kan. kun. Zakarauskui, agr. Andrašiūnui, šauliams ir lietuvių atskridusiems tautiečiams, kurie pajavirino minėjimą. Padėka ir visiems iš toliau atvykusiems svečiams.

Nors mūsų skačius mažėja, bet tautinė dvasia didėja. Lietuvos bylos vedimui buvo surinkta aukomis per vienuolika šimtų dolerių. Ir visos tos aukos, be jokios išimties, bus pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybos Centrai, o aukotojų vardai paskelbti Naujienose ir Draugėje. Žvalgas

HOT SPRINGS, ARK.

1972 m. vasario 28 d. Kalvarijos kapinėse buvo palaidotas profesorius dr. Konstantinas Račkauskas. Velionis buvo pa-

METROPOLITAN BANK AND TRUST CO. STATO MOTOR - BANKĄ

Lietuvio Jono Brenzos 1914 metais Chicagoje įsteigtas Metropolitan Bank and Trust Co. greta savo dabartinių rūmų, 2201 West Cermak Road, pradėjo statyti naują pastatą — Motor Banką. Motor Bankas užims pusę bloko Cermak Road ir Bell Avenue kampe.

Žmonės, atvykstantieji auto-

mobiliais ir įvažiuojant iš Cermak Rd. gatvės, sėdėdami automobilyje galės depozituoti pinigų, iškeisti čekius, įmokėti ar išimti pinigų iš taupymo sąskaitų ir atlikti kitas bankines operacijas. Šis naujas Metropolitan Motor bankas tuo būdu galės aptarnauti daug didesnę skaičių klientų, atvykstančių automo-

bilais iš tolimesnių apylinkių. Tas ypač svarbu lietuviams banko klientams, gyvenantiems Bridgeporte, Brighton ir Marquette Parko apylinkėse. Vienių metu į Motor Banką galės įvažiuoti 6 automobiliai.

Pastaruoju metu Metropolitan Bankas pagrindiniai modernizavo ir savo vidaus atskaitomybės sistemą. Nuo š. m. sausio mėn. 15 dienos visos banko ope-

racijos rekorduojamos kompiuteriais. Klientų mėnesinės čekių sąskaitų apyskaitos, pagaminamos kompiuterių, išvardija čekius, numerių eiles tvarką, kas palengvina klientams apmokėti čekių tikrinimą.

Šiuo metu Metropolitan Bank and Trust Co. prezidentu yra William O. Kurtz Jr., o viceprezidentu — ekonomistas Adolfas Baliūnas. A. E.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiklausti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvius galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių sviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ" ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia surinktas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Ljudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuoda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais suklebė mirtį mįsiose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuoda, AGONIJA. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragikoje dienoje.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavertę lietuvių dalia. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovylose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minčių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUŲJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdū trėmė jį nepalėnė bendradarbiavimu.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTŲ. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIEŲ, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėnant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŲ,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Iš Indijos į Angliją atvyko 'Dievo sūnus'

National Enquirer savo Nr. 27 paskelbė iš Anglijos informaciją, pavadintą "Milijonai tiki, kad 13-metis Indijos guru esąs naujas "Dievo sūnus".

Trylikametis Ji Maharaj esąs jauniausias guru (išminčius), turintis 4 milijonus savo pasekėjų pačioje Indijoje ir nesuskaitomus tikstančius visame pasaulyje. Tebėdamas 6 metų amžiaus, kaip jo mokiniai teigia, guru Ji Maharaj stebėjęs minias žmonių Indijoje ištisas valandas trunkančiais pamokslais anglių kalba apie tiesos — teisybės prigimtį.

Guru Ji Maharaj atvykus į Angliją, The National Enquirer gavęs su juo pasikalbėti ir trylikametis "Dievo sūnus" pasakęs: "Jūs savo maldas Dievui siųskite per mane. Aš jas daug kartų padauginęs pasiunčiu Jam. Mano misija gyvenime yra mokytis visus, kad mylėtųmė kitus atliktas ir suklebė didžiulį entuziazmą publikoje. Salė tiesiog užėmė nuo plojimų. Dirigentui ir chorui didžiausias aciu. Choro solistė A. Simonaitė savo švelniu soprano balsu žavėjo mūsų publiką ir buvo išaukta pakartoti dainas. Baritonas V. Ruteikis labai gerai pasirodė su choru bažnyčioje ir salėje. Jaunas pianistas M. Matekaitis, rockfordiečiams jau iš seniau žinomas kaip gabus muzikas, akompanavo chorui ir solistams. Choro dirigentas Faustus Strolis parodė didelius sugebėjimus kaip choro vedėjas. Choro jauni šokėjai taip pat palinksmo publiką. Tuo ir pasibaigė minėjimas.

ALT-os skyriaus vadovybė ir visi minėjime dalyvavę lietuviai taria širdingiausią aciu mieliems Chicago menininkams, kan. kun. Zakarauskui, agr. Andrašiūnui, šauliams ir lietuvių atskridusiems tautiečiams, kurie pajavirino minėjimą. Padėka ir visiems iš toliau atvykusiems svečiams.

Nors mūsų skačius mažėja, bet tautinė dvasia didėja. Lietuvos bylos vedimui buvo surinkta aukomis per vienuolika šimtų dolerių. Ir visos tos aukos, be jokios išimties, bus pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybos Centrai, o aukotojų vardai paskelbti Naujienose ir Draugėje. Žvalgas

šarvotas Gross laidotuvių koplyčioje, ir vietos lietuvių buvo gausiai lankomos. Sekmadienį, 6 val. vak. įvyko atsisveikinimas su velioniu. Koplyčioje buvo pilna žmonių ir čia atsisveikinimo kalbą pasakė Petras Balčiūnas. Pirmadienį profesorius palaikai nulydėti į šv. Marijos bažnyčią, kur buvo už mirusiojo sielą atnašaujamos iškilmingos mišios. Iš bažnyčios 18 mašinų virtinė velionį palydėjo į amžino poilsio vietą. Prie duobės profesorius atsisveikino K. Rūkas. Po laidotuvių jo sūnus ir artimieji, visus liūdnujų iškilmingai dalyvius, pakvietė į Majestic viešbučio svetainę pietums. Velionio pagerbti ir jo vardui Lietuvių Fonde įamžinti, laidotuvių dalyviai suaukojo \$172. K. R.

Nuteistasis mirti buvo paklaustas, koks jo paskutinis noras. — Norėčiau užvalgyti grybų, — atsakė jis. — Iki šiol vis bijodavau, kad nenusinuodyčiau.

PAMINĖJO SPAUDOS ATGAVIMO SUKAKTĮ

Kovo 3 d. "Laisvosios Lietuvos" redakcijoje įvyko Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus susirinkimas, kuriame skyriaus pirmininkas Povilas Dirksis įdomiai pakalbėjo apie spaudos atgavimo laikus. Jis priminė, kad šią svarbią lietuvių tautai dieną anksčiau kasmet minėdavo Lietuvos Vyčiai, tačiau pastkum nustojo. Jo manymu, kiek vienas lietuvis turėtų gerai atsiminti, kaip tauta iškovojo savo spaudai laisvę, kaip ją sukūrė ir išlaikė.

P. Dirksio atsiminimai ypatingai įdomūs apie Petrą Vileišį ir jo įsteigtą "Vilniaus žinią". P. Dirksis papasakojo, kaip didelis būrys Vilniaus inteligentų, susirinkę Vileišio įsteigtoje spaustuveje, laukė naktį iš gruodžio 4 d. į 5-tą 1904 m. kol rinkėjai ir mašinistai pabaigę pirmą lietuviško laikraščio numerį, kurį su sąsara apžiūrėjo, vieni kitus sveikindami ir bučiuodami. Laikraštis paplito po visą Lietuvą ir buvo leidžiamas iki 1907 m. Su "Vilniaus žiniomis" buvo

artimai susiję to laiko Vilniaus lietuvių patriotai. Tada, plačiai išnagrinėjo P. Vileišio gyvenimą ir jo artimuosius, Tumas Vaižgantas, Pov. Vileišis ir kt.

Susirinkimo dalyviai po paskaitos dar ilgai kalbėjo apie spaudos atgavimo laikus, dalyvius ir kt.

Šitokius kultūrinius subvirmus Chicago skyriaus žurnalistai numato tęsti toliau bent kartą per mėnesį. A. P.

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisot knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt., \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis įspūdžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo Indėlais
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill., 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	viename mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
Dienraščio kainos:	metams	\$22.00
Chicagoje ir priemiestuose	pusei metų	\$12.00
metams	trims mėnesiams	\$7.00
pusei metų	viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:		
metams		\$20.00
pusei metų		\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nepatinka Maskvos agento titulas

Amerikoje komunistų niekad daug nebuvo. Daug jų nėra ir šiandien. Lietuvių komunistų skaičius dar mažesnis, bet jie mėgsta pasigirti. Jeigu jie negali pasigirti lietuviais komunistais ir vedamais darbais, tai jie pasistiprina kitų tautų komunistų užsimojimais.

Komunistai lietuviai Amerikoje vadinasi įvairiais vardais. Paskutiniu metu dažniausiai yra vartojamas „pažangaus lietuvių“ vardas. Komunistas ir pažanga yra du priešingi dalykai. Kur įsigali komunistas, ten sustoja visokia pažanga. Pirmiausia komunistas įsigalėjo Rusijoje, ten pažanga ne tik sustojo, bet grįžo į viduramžius. Rusijos darbininkai šiandien daug varginia gyvena, negu jie gyveno senais laikais, kai komunistinės santvarkos Rusijoje nebuvo. Rusai okupavo Lietuvą ir ten įvedė komunistinę santvarką. Šiandien „tarybinėje“ Lietuvoje darbininkai daug sunkiau verčiasi, negu jie vertėsi bet kuriuo nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpiu. Darbininkai tada daugiau uždirbdavo, o už uždirbtus pinigus jie galėdavo daugiau nusipirkti. Komunistinėje Rusijoje geriau gyvena tik patys komunistai, policija ir karo jėgos, o visų kitų gyvenimas yra daug sunkesnis. Komunistai pasiėmė sau dideles privilegijas. Gerai užlaiko policiją ir kariuomenę, kad gintų komunistus. Daug pinigų jie įdeda ir propagandai, bet visi kiti reikalai apleisti. Jie net nepajėgia pasigaminti gero sunkvežimio.

Komunistai dažnai dangstosi „taikos šalininkų“ skraiste, bet žinome, kad kiekvienoje šalyje, kur įsigali komunistai, tuojau prasideda pasiruošimai karui. Rusijos darbininkai visą laiką dirbo sovietų karo mašinai, sovietų maršalams jie tebedirba ir šiandien. Jie vadinasi dar ir fašistų priešais, antifasistais, bet Stalinas susitarė su didžiausiu Europos fašistu, kad pastarasis galėtų pradėti Antrąjį Pasaulinį karą. Komunistai dangstosi dar ir kitokiais vardais, bet nei vienas jų nėra tikras. Jie nesilaiko jokio principo, jiems nerūpi net ir pats komunistas, kaip komunistinės idėjos apaštalai kad skelbdavo. Jie yra įsitikinę, kad sovietų Rusijoje vykdomas komunistas ir kad jiems reikia sovietų Rusiją remti. Jie visą laiką rėmė Sovietų Sąjungos vestą politiką, todėl žmonės juos ir vadina maskviniais komunistais. Bet kiekvienam galvojančiam žmogui aišku, kad Sovietų Sąjungoje jokio komunistinio nėra, todėl ir komunistas kasdienėje kalboje vadina maskviniais agentais. Šito vardo jie labiausiai kratosi, bet jis labiausiai prie jų prilipęs. Tuo reikalu Chicagoje Vilnės redaktorius Jokubka šitaip rašo:

LIETUVIAI EV. - REFORMATAI MINEJO VASARIO 16-JĄ

Lietuviai ev. - reformatai, po 2-jo pasaulinio karo atvykę į šią laisvės šalį, daugumoje apsigyveno Chicagoje ir jos apylinkėse. Jie turi įsteigę savo parapiją ir bažnyčią 5230 S. Artesian Ave., kasmet rengia Vasario 16-sios minėjimą. Šiemet jie tokį minėjimą pradėdavo vasario 27 d., sekmadienį, nes ankstyvesniais sekmadieniais jų parapijos žmonės dalyvavo lietuvių organizacijų plačiu mastu surengtuose tos dienos minėjimuose. Minėjimo pamaldas nuosavoje bažnyčioje pradėdavo superint. kun. Povilas Dilys, pasakydamas tai dienai pritaikytą pamokslą ir sukalbėdamas maldas už pavergtą tėvynę. Pabaigai, vargonams pritariant, su nuosirdumu buvo sugiedota Lietuva tėvynė mūsų...

„Kaip bekalbėsime, JAV komunistų partija per visą eilę metų buvo lyg ir izoliuota nuo plačiųjų darbo masių. Reakcininkams ir antikomunistams tai pavyko padaryti su šūkiu, kad kompartija ir komunistai yra Maskvos agentai. Tačiau, kaip susinešiojo šūkis, kad TSRS ruošiasi užpulti kapitalistinį pasaulį, taip nusinešiojo šūkis, kad komunistai yra Maskvos agentai. Epigonai antikomunistai jį dar tebevertuoja, bet... Kaip žymus komunistas Claude Lightfoot pasakoja, Amerikoje prasidėjo nauja epocha. Beveik trisdešimtį valstijų balotiruosis komunistai kandidatai, ko niekad anksčiau nėra buvo“.

Gaila, kad Jokubka po žodelio „bet“ padėjo daugtaškį. Ne epigonai antikomunistai komunistus vadina Maskvos agentais, bet didelė krašto gyventojų dauguma. Kiekvienas, kuris yra arčiau susipažinęs su komunistų veikla, aiškiai žino, kad Amerikos komunistai lietuviai turi rikiuotis pagal Maskvos nustatytą politinę liniją. Visi prisimename, kad lietuviai komunistai, gindami Maskvos politinę liniją, buvo nuvykę į Washingtoną ir piktavato Baltuosius Rūmus, kad nepradėtų karo. Tada Stalinas buvo susitaręs su Hitleriu rytų Europai pasidalyti, sovietų valdžia vežė žaliavas į nacių Vokietiją, todėl komunistai ir buvo vėrčiami piketuoti Baltuosius Rūmus.

Be to nespėjo lietuviai komunistai suvažiuoti į Washingtoną ir išleisti savo plakatus, Hitleris pradėjo karo veiksmus prieš Sovietų Sąjungą. Lietuviai komunistai nebežinojo, ką daryti. Jie žinojo, kad teks ginti Sovietų Sąjungą, bet jie dar nebuvo gavę naujų įsakymų. Kai tie įsakymai atėjo, tai Laisvės ir Vilnės tonas tuojau pasikeitė.

Amerikoje gali „balotiruoti“ komunistai. Jie gali sudaryti sąrašą kiekvienoje valstijoje. Jokių rinkiminių sąrašų negalima sudaryti komunistinėje Rusijoje arba „tarybinėje“ Lietuvoje. Ten vieną sąrašą sudaro komunistų partija ir vieną kandidatą paskiria jos centro komitetas. Ten gali balsuoti ar ne balsuoti, tas kandidatas vis vien bus „išrinktas“. Amerikoje komunistai galės „balotiruoti“, anot Jokubkos, 30 valstijų, bet pažūrėsimė, kiek jie balsų surinks.

Jokubka teisybė rašo, kad komunistai buvo izoliuoti nuo darbo masių. Jie buvo visą šį šimtmetį, jie yra izoliuoti ir šiandien. Komunistai laimi tikrai sovietų karo jėga, o veiklą rodo tikrai Maskvai dirbantieji ir Maskvos kontroliuojamieji agentai.

nes jie, susirinkę pamaldoms, tui priartėjus, Jokubas Trečio- gražiai ir pamaldžiai gieda giesmes.

Minėjimą pradėdamas, para- pijos pirmininkas Hermanas Pavilonis pasakė neilgą kalbą. Išryškindamas Jaltos padary- tus nutarimus, dėl kurių mū- sų tėvynė Lietuva buvo palik- ta Sovietų Sąjungos vergijoje. Po užkandžių ir kavos buvo pagerbti Lietuvos nepriklausomybės kūrimsi laikotarpio veteranai, būtent Jokubas Tre- čiokas, sulaukęs 85 metų am- žiaus ir Petras Variakojis — 75 metų.

Jokubas Trečioko gyvenimo apžvalgą padarė gen. superint. kunigas Stasys Neimanas. Jokubas Trečiokas gimė 1887 m. Raščių k., Papilio valsč. Pradžios mokslo išėjo Papilio prad. mokykloje. Buvo pašauk- tas į rusų kariuomenę, kur kaip galeđamas plėtė savo mokslo žinias ir įsigijo valdininko laips- nį. Jam teko būti viršininku rusų kariuomenės centrinių in- tendantūros sandėlių. Iš Ru- sijos grįžo ir savo tėviškę 1918 metais. Kuriantis Lietuvos ka- riuomenei, Jokubui Trečiokiui, kaip karo valdininkui, buvo pavesta vadovauti šakių apskr. intendatūrai. Ryšium su Pa- nevežio intendanto Korženo pabėgimu į Lenkiją, kariuo- menės intendantas Jokubas Tre- čiokas iš šakių perkėlė į Pane- vėžį ir paskyrė jį čia veikian- čio labai plataus masto kariuo- menės intendantūros sandėlio viršininku.

J. Trečiokas, perimdamas sandėlio viršininko pareigas, rado raštinėje dirbantį Mar- tyną Kregždę, kuris vėliau ta- po Panevežio m. ir apskr. poli- cijos vadu. Kregždė supažin- dino Trečioką su įstaigos dar- bu ir sandėlio veikimu. Tarp jų pasiliko draugiški santykiai iki Kregždės mirties 1928 m.

Taikoms metu gyvenimui pra- sidėjus, Lietuvos kariuome- nėje karo valdininkų titulas buvo panaikintas. Daugelis jų buvo paleisti iš kariuomenės atsargų. Kurie buvo užskaityti kaip nepaaiminomi, tiems bu- vo suteikti administracijos ka- rininkų laipsniai. Jokubui Tre- čiokiui buvo suteiktas adminis- tracijos kapitono laipsnis.

Kariuomenės aprūpinimo valdiškas įstaigas — intendantūras panaikinus, Jokubas Tre- čiokas, tada jau kapitonas, iš-ėjo į atsargą. Dar būdamas ka- riuomenės tarnyboje pagal žemės reformos įstatymą gavo 10 ha žemės sklypą ir dar nu- pirkė greta esantį 10 ha žemės sklypą. Tokiu būdu, susidarė 20 ha ūkėlis, kurame pasista- tydino reikalingus trobesius ir vertėsi daugiausia pieno pro- duktais. Turėjo keliolika ge- ros veislės pienučių karvių. 1944 m. vasarą, rytų karo fron-

tu priartėjus, Jokubas Trečio- kas viską palikęs pasitraukė į vakarus. Apie 1950 metus at-vyko į Ameriką. Pirmą jo prie- glauda buvo M. Devenio ūky-je. Iš ten vėliau atvyko nuo latiniam gyvenimui Chicagoje. Kaip pensininkas parašo sa- vo atsiminimus iš Papilio apy- linkės gyvenimo. Paskutiniu laiku davė atsiminimus Mūsų Sparnų žurnalui apie Papilio — Mažiukių dvarų savininką prancūzų Gabriel de Choiseul Gouffier.

Sukaktuvininkas J. Trečio- kas savo dar gana tvirtą svei- katą grūdina kasdien tam tik- ro nuotolio vaikščiojimu, ne- žiūrint ar saulė šviečia, ar lie- tus ir nemalonūs vėjai pučia. Apie sukaktuvininko Petro Variakojos išgyventus 75 metus išsamų pranešimą padarė Pe- tras Bružas.

Petras Variakojis gimė 1897 m. sausio 5 d. pasiturinčio ūki- ninko šeimoje Rinkuškių kai- me, netoli Biržų m., antroji pu- rinė Biržų ežero, pavadinto Sirvenos ežeru. Šeimoje augo 4 broliai ir dvi seserys. Tėvai buvo ūkininkai (pilno kiemo savininkai). Ūkį vedė tvarkin- gai ir ekonomiškai, todėl tu- rėjo galimybę leisti vaikus į mokslius. Petras, išėjęs pra- džio mokyklą Biržuose, toliau mokėsi Pernavos gimnazijoje.

1915 m. karo frontui priartė- jus, mokslas buvo nutrauktas. Tada Petras Variakojis persi- kėlė į Martyno Yčo įsteigtą gimnaziją Voroneže, kurią ir baigė. Buvo pradėjęs studijuoti fizikos — matematikos moks- lus Petrapilio universitete. Pra- sidėjus revoliucinei betvarkei, prisijėjo studijas nutraukti. Į Lietuvą grįžo 1918 m. ir tuojau įsijungė į nepriklausomybės at- statymo darbus. Tada, jau veikiančios Lietuvos valdžios buvo pavesta agr. Petriui Kreg- ždei suorganizuoti Biržuose Ze- mės ūkio ir Valstybės Turty- Ministerijos Igaliojimo įstaigą ir, perimant iš pasitraukian- čios vokiečių kariuomenės vi- soką turą ir jį saugoti, ligi jis bus nustatyta tvarka likviduo- tas. Petras Variakojis organi- zuojamoji įstaigą užėmė se- kretoriaus vietą. Jis vienas ta- da mokėjo vokiečių kalbą, dėl to visur ir visada buvo labai užimtas, turėdamas daug rei- kalų su vokiečių kariuomenės žmonėmis. Jis su įgaliojimo padėju M. Tamulėnu suie-škojo raštingus žmones, kurie įvairiose Biržų srityse vietose galėtų periminti iš vokiečių perduodamą turą. Pasak P. Variakojos, vokiečiai visur turėjo perdavinę tvarkingai, tiksliai jie nenorėjo, kad per- davimo — priėmimo akiai bū- tų surašomi vokiečių ir lietu- vių kalba. Reikalavo pasiten- kinti vien vokiečių kalba. Po

kaip kurių darbų jie nusileido ir darbas ėjo tvarkingai ir sku- biai. Dėl to įstaigoje teko dirb- ti ne tik dieną, bet ir ligi nak- tų vėlamos. Tuomet buvo trū- kumas žmonių, galinčių dirbti įstaigos darbu ir turto atskai- tomybė vesti. Visdėlio suras- tos ir pakviestos kelios mer- gaitės, lankiusios mokyklas. Bevykdant turto iš vokiečių perėmimą, atėjo neramios die- nos ir vietos valdžių pasikeiti- mai. To padariny įgaliojimo įstaiga buvo sunaikinta. Ta- čiau P. Variakojis, numatyda- mas blogą padėtį, pasirūpino, kad visų iš vokiečių turto per- ėmimo aktų būtų padaryti nuo- rašai. Tuos nuorašus jis paslė- tų saugioji vietoj. Kada Biržų krašte pasibaigė visokios val- džios perversmai, Ž. Č. ir V. T. įgaliojimo įstaiga vėl buvo at- kurti ir paslėptieji aktai nuo- rašai pasidarė pagrindu įstai- gos darbui.

Biržų krašte valdžių kaita- lojimosi laikotarpyje P. Va- riakojis ne viešai pasitraukė į Kėdaičius ir pradėjo kariuo- menės tarnybą. Jis buvo pa- keltas karo valdininku ir pa- skirtas Kėdaičių m. ir apskr. ties intendantu. Vėliau toms pačioms pareigoms buvo per- keltas į Mazeikius. 1923 metais iš karo tarnybos pasitraukė ir grįžo į Biržus.

Biržuose P. Variakojis buvo pakviestas vadovauti Biržų Žemės ūkio Smulkaus Kredito bankeliui. Jo vadovavimas bu- vo sėkmingas ir tas bankelis išaugo į plačios apyvaros ban- ką, kuris įsigijo gerą vardą ir didelį pasitikėjimą. Taupyto- jiams buvo saugi indėlių vieta. Jiekvienam rimtam reikalui Bankas pagelbėjo, suteikda- mas paskolas ir niekam neda- rė jokios diskriminacijos tiky- bų atžvilgiu. Mat, Biržų kraš- te veikė net kelių ūkių baž- nyčios ar bendruomenės. P. Variakojai direktoriaujant Ban- kas patogioji vietoj pasistatyd- no, dviejų aukštų nuosavus rū- mus.

P. Variakojis Biržų m. turė- jo gražų nuosavą namą ir ne- toli nuo miesto nedidelį žemės ūkį. Ten buvo užvestas bity- nas. 1944 m. vidurvasarį karo frontui iš rytų priartėjus, P. Variakojis su žmona ir dviem dukterimis viską palikę pasi- traukė į Palangą. Bet ir čia pa- sidarė nebesaugu. Tada gana siaubingu būdu žvejo laiveliu per Baltijos jūrą pasiekė Šve- dijos krantus. Tačiau ir ten ne- nurimo. 1947 metais iš Švedi- jos visa šeima atvyko į Ameri- ką ir pastoviai apsigyveno Chi- cagoje. Abu su žmona dirbda- mi įvairius darbus, pajėgė abi savo dukras išleisti į aukštuo- sius mokslius, o taigpi įsigijo nuosavą namą. Kaip pensini- kinti vien vokiečių kalba. Po

(Nukelta į 5 psl.)

L. VAICIONIENE

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE

20

Kauno, ypač Kauno, visuomenei ope- rų lankymas, gal ne būtina visiems, dėl jų aukšto meno, kiek dėl to, kad tai ope- ros, virto aukštesniu geru tonu ir įpročiu. Jaunutei prisikėlusiai valstybei pajėgimas, nors ir svetimas operas rodyti buvo ambi- cinis pakilimas prieš kitas valstybes ir prieš kitų valstybių „reziduojančius“ Kau- ne pasiuntinius. Bet iš valstybės izdo sve- timoms operoms vaidinti skyrimu tiek lė- šų jos buvo išskeltos ir tautos ir valstybės būtinų, net gyvybinių veiksmų eilę. Tuo sukurta ir tradicija...

Gal ta tradicija valstybei ir buvo reika- linga. Bet jos vykdomas svetimaime kraš- te, rodos, nekalba savos kultūros dainos puoselėjimo naudai...

Peržengus stovyklinio gyvenimo laiko- tarpį su parodyta svetima opera, su Dainų švente, surengta Wuertburge 1946. IX. 8., sustojusios Chicagoje gyventi išeivijos ope- rų mėgėjai svetimas operas pradėjo rengti 1957 m. Chicagoje, lietuvių sostinėje. Ir to- liau svetimų operų kasmetinėje eilėje tik 1967 m. parodyta, sakykim, sava, nors pe-

gal svetimą autorių parašytas libretas, ne per lietuviškiausios muzikos, ne per lietu- viškiausio pastatymo. Lenkai garsiai su- šneko ir rašė, kad lietuvių stato ope- rų tautiečių prašyto libreto.

Beveik ištaisai svetimų operų, kiek tik įmanoma, kuopuočiausias, tipingiau- sias statymas, pinigingsios aukštuomenės, diduomenės remiamas, virto tradicija. Gausios visuomenės operų lankymas, vėl, tur būt, ne būtina dėl jų kūrybinio aukš- čio, kiek dėl to, kad „nauja, gražu“, vir- to pranašumo rodykle.

Pirmoji Dainų šventė LB-nės surengta 1956 Chicagoje. Ir per tą patį laikotarpį, kas penkeri metai surengtos 4-ros. Skai- čiaus santykis svetimų operų ir lietuviškų dainų švenčių apytikriai 1 — 5 operų nau- dai. Dainų švenčių klausėsi ir jas tokias matė ne daugiau, kaip 40.000 asmenų. Ope- ras tokias matė ir klausėsi ne mažiau, kaip 60.000 asmenų.

Taip svetimų operų dainavimo, orkes- tro ir vaizdo „akcijos“ kilo, o lietuviškų dainų švenčių — smuko.

Svetimų operų arijų, ar šiaip svetimų žodžių ir muzikos kūrinį skaičių, vis dažnyn dainuojamų svetimosios kalbomis, net žuvusiųjų dėl savos kalbos rašto min- jimuose, galėtume lyginti su lietuviškų dainų koncertų skaičiumi ar su jų lietuviš- kaja dalimi.

(Mūsų lietuviška legendinio padavimo libreto opera „Jūratė ir Kastytis“ tik šiais metais susibausta parodyti. Laukiame.) Tuo pačiu nepriklausomybės metu es- tai ir latviai, niekad neturėję iki 1918 m. savos valstybės, gyveno, nors ir neuždrau- dusių spaudą, vis dėlto svetimų valstybių mažumos dalimi, nuo naujai laimėtos ne- priklausomybės pradžios dažnai rengdavo dainų šventes. O didžiausios visos tautos šventės, net su kelių iki keliolikos tūk- sandžių dainininkų. Jos buvo reikiamybė ir einanti tradicija. Jos ėjo plačiu keliu lygiagrečiai savų (ir svetimų) operų, kon- certų ir t. t.

Išvijoje nei estai, nei latviai... ypač svetimų, operų čia į scenas neišvedinėja. O skiria daug lėšų, dėmesio, pajėgų iš tra- dicijos nuo turtingiausios, kultūringiau- sios dailingiausios dainų švenčių su ruošti. Mes ir ne mes tai matome ir žino- me.

Argi šios (ir kitos) tautinės pabėgėlių mažumos, nevaidinančios, bent iki šiol, svetimų operų, o surengiančios tokias dai- nų šventes, kultūrinio ir tautinio gyvumo pozicijų žemiau vertinamos, negu mes, lietuviai, čia svetimaime krašte gerai vadi- nantieji ir gerai įsijaučią į svetimas ope- ras, samdą svetimus orkestrus, nuomojā drabužius, net neištenkų savų dainininkų ir t. t. Jeigu tai įrodymas, kad tos pačios

operos nepr. Lietuvoje išugdė aukštos kla- sės dainininkų, nekalbant apie ką daugiau, kažin, ar yra įrodymas čia mūsų tautinio kūrybinio savitumo? Ar tik nebus įrody- mas svetima kultūra gaivinantis per dide- lio polinkio ir ja net girtis, tuo pačiu sa- vąją palikus nuosąją palaukti „geresnių laikų“. Ar tik nebus įrodymas savos netu- rėjimo... Tik bevaikė šeima įsūnija, įdūrina svetimą kūdikį, vaiką. O tas įsūnytasis, užaugęs, subrendęs beveik nie- kad įsūnytųjų tėvais nepripažįsta...

Kultūrinės politikos atžvilgiu, ar anų tautinių mažumų, čia nevaidinančių sve- timų operų ir t. t., gyvenamų kraštų ir pa- saulio akivaizdoje teisės į nepriklausomy- bę ir jų pavergtų kraštų nepriklausomybei atgauti siauresnės, negu mūsų!

Kaip matome, išeina, kad ne. Mes su savo svetimosios operomis niekad nebūsi- me pakviesti į jokias operines varžybas, su ta brangiai (palyginus tokiai mažai gru- pei) nusipirktą operine kultūra. Jos, ope- ros, ir pasilieka vietinio pobūdžio ir vadi- namos Chicago lietuvių operomis.

Tuo tarpu grynai dainos ir muzikos tau- tiniai sambūriai dažnai kviečiami pasiro- dyti ir pasigalinėti tautų vadinamose fes- tivaliuose, šventėse. Gera kalba būtų, jei- gu išimame į žmones su savo tautinėmis operomis...

DAINAVO GERAI

b. Iš profesionališkumo ir mėgėjiškumo

Mūsų chorų mokytojai, dirigentai yra vienos ar kitos muzikos šakos profesio- naliai. Susidėjus aplinkybėms, dažniausiai parapijos vargonininkai. Bet jų mokomi chorai yra mėgėjiniai. Jie būdami ir aukš- čiausio lygio, tur būt, niekad į profesio- nalią klasę negalės pakilti. Iš viso, jeigu mėgėjai chorai pakiltų į profesionalus, tai visi chorai būtų arba profesionalai arba mėgėjai, o profesionališkumas netektų savo vainiko „aureolės“.

Todėl mėgėjų dainavimui vertinti ir gyvenamo krašto etninį grupių kūrybai, šiuo atveju, dainavimo vertintojai turi at- tinkamą kriterijų. Todėl ir mums, atsi- žvelgiant į mūsų chorų tokį kelią, juo la- biausiai būtina turėti tikrąsias saikas. Kas ver- tina mūsų dainų švenčių dainavimą, susi- lejantį iš mėgėjų chorų, pačių savo jėgo- mis čia išsilaikančių, lygindamas su ope- rų dainininkais, ar su gyvenamų kraštų profesionalų chorų ir operų rinkiniais samdomais dainininkais, tas yra pametęs reikiamą mastą.

Antra vertus, ir mūsų čia vaidinamos svetimos operos, kažin, ar „išlaikytų kri- tiką“, jeigu būtų vertinamos aukšto pro- fesionališkumo mastu.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadien, ir sekmadien, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7888

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais, 9-12 val. ryto, 1-5 val. vak.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien, antradien, ket-
virtadien, penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien, ir šeštadieniais
nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko kontaktinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien, trečiadien,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap.
džiai. Speciali pagalba kojoms.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

Zveriskas sportas

Boksas kaip legalizuota
žmogžudystė

Notre Dame universiteto profesorius emeritus Tėvas John A. O'Brien, pasibaisėjęs per televiziją transliuotomis praėjusio sausio 15 d. boksininkų Joe Frazier ir Terry Daniels bokso rungtynėmis New Orleans'e, rašo, kad Daniels jau ketvirtame raunde buvo permuštas ant grindų ir publika stačiai apšvaigusi tokiu brutaliu spektakliu ėmė šaukti referee, kad muštynes sustabdytų, bet tas neklaušė, kol sumuštas Daniels visiškai nebegalėjo atsikelti.

Nuo 1900 metų jau daugiau kaip 400 boksininkų mirė arba mirtinai nutrenkti grumtynėse arba vėliau nuo gautų sužalojimų, o kiek buvusių boksininkų baigia savo gyvenimą invalidais. Grumtynes laimėjęs Frazier, be to jau milijonierius, tą vakarą uždirbęs dar \$200,000, kuriuos jam sumokėjo Century Television radijo-televizijos tinklas. Sumuštas Daniels gavo \$25,000.

Tėvas O'Brien protestuoja, kad tokios brutališkos scenos pradėtos populiarizuoti žmonių gyvenamose namuose, perkelti į televizijos ekranus. Priznuotas bokso rungtynės kūr. O'Brien padavino legalizuota žmogžudystė.

GRADINSKAS
PATI NAUJOJI
SPALVOTA TV
LENGVIAUSIAI
NUSTATOMA
2512 W. 47 St. — FR 6-1996
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJE ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE
IS IN YOUR HANDS

Every seed, every branch,
and all our wildlife depend on
you to help protect
forest fires. So please follow
Smoky's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to throw all cigarettes,
cigar ends, and other
smoking material out.

Please! Only you can
prevent forest fires

SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

Aštuonios Pabaltiečių Slidinėjimo varžybos įvyko 1972 m. vasario 20 d. Daug sniego ir geras oras padarė slidinėjimo varžybas malonias ir šėkmingas Holiday Valley — Ellicottville vietovėje, New Yorko valstijoje. Buvo varžomasi Slalomė ir Didžiajame Slalomė. Slalomė yra lenktyniavimo ta kas nuo kalno, vedas pro daug gėlių vartų — gairėlių, kurios tankiai ir komplikotai sustatytos. Reikia pro visus vartus pravažiuoti. Greitis tokiose varžybose nedidelis — apie 20 mylių į valandą. Šį sykį vartų skaičius siekė 40.

Slidininkai buvo suskirstyti į 6 grupes pagal amžių, kad varžybos būtų vienodesnės. Rezultatai buvo išvesti, sudėjus dviejų nusileidimų laiką sekundėmis.

Mažų berniukų tarpe — 12 m ir mažiau, ypač gerai pasirodė vienas estukas Velland, gavęs pirmą vietą — 133.29 sek.

Berniukų grupė 13 — 16 metų, turėjo geriausius slidininkus ir čia įvyko atkakli kovas. I vieta — L. Alisauskas — 38.39 — liet. II — L. Later — est. III — Aarē Kunder — est. III — R. Sungaila — liet.

Vyrų grupėje — 28 — 44 metų pirmą vietą atiteko geram slidininkui K. Mandre — 114.31 — est. II — Z. Suritis — latv. III — K. Veskoja — est.

Vyrai veteranai — 45 metų ir daugiau, nors žili ir akinitai, neatsilikimo nuo jaunųjų, I vieta — M. Empakeris — 123.28 sek. — liet. II — S. Kestras — lit. ir III — H. Later — est.

Merginų — ypatingai šiais metais parodė, kad jos geros slidinėtojos, prilygstančios visoms kitoms grupėms I vieta — V. Širipinis — 112.81 sek. — liet. II — H. Later — est. III — L. Pavels — latv. Reikia pažymėti, kad laiko skirtumas tarp trijų mergaičių buvo labai mažas.

Po priešpiečių įvyko Didysis Slalomė. Vartai rečiau sustatyti ir jų mažiau, todėl slidininkai greičiau leidžiasi nuo kalno.

Mažų berniukų tarpe vėl estukas R. Velland laimėjo. Berniukų — I vieta L. Alisauskas — liet. II — Aarē Kunder — est. III — L. Later — est. Jauni vyrai — I vieta — A. Simkus — est. II — E. Pavels — latv. III Aldur Kunder — est.

Vyrai veteranai — I vieta — V. Paulionis — liet. II H. Later — est. III A. Benas — liet. Vyrai — I vieta — K. Mandre — est. II — Z. Suritis — latv. III — K. Veskoja — est.

Merginų grupėje — I vieta — H. Later — est. II J. V. Stripinis — liet. III — L. Pavels — latv.

Po varžybų įvyko laimėtojų pagerbimas. Dovanos buvo įteiktos slidininkams, kurie laimėjo pirmas tris vietas kiekvienoje grupėje.

Po tokios dienos, aišku, buvo daug alkanų slidininkų. Gražiam pakalnės restorane laukė užsakyti pietūs. Pavėlėjus, kapelė užgrojo šokiama, ir visos slidininkų nuovargės dingd.

Pasiremiant Pabaltiečių Slidinėjimo varžybų daviniais, buvo išvesti ir Lietuvių Slidinėjimo varžybų rezultatai. Apie tai bus vėliau.

Pakelkime sportišką nuotaiką!

Šių metų kovo mėnesį 25 ir 26-tą dienomis, įvyks vidurių vakarų apygardinės sporto varžybos. Vieta: Quigley High School patalpose, 7800 So. Western Ave.

Bus žaidžiama: krepšinis, tinklinis ir stalo tenisas. Jau yra užsiregistravę šioms

Ši jauna filmo direktoriaus asistentė, dirbanti Alžire, yra šiek tiek panaši į garsią filmo aktorę Ingrid Bergman. Isabella Rossellini yra Bergman dukterė, pradėjusi dirbti savo tėvo, italų filmo direktoriaus Robert Rossellini studijoje.

varžyboms keli klubai ir laukia, jog greitai likusieji pasėks jų pėdomis.

Tikimasi susilaukti daug gražaus jaunimo, kurie rinksis kovai savo čempionatų ginti, o kiti jų siekti. Gražu matyti, jog turime visą eilę klubų, kurie nepailstamai per išitus metus treniruojasi savo sporto šakose, paaugdami tiek daug savo laiko ir energijos.

Kuo mes galėtume prisidėti, kad palaikyti bei pakelti jų ūpą, paskatinti jų veiklą, pakelti sportišką dvasią?

Mano galimybe, mes iš savo pusės galime prisidėti labai daug, vien tik savo atsilankymu mūsų jaunimui rengiamose varžybose.

Tad kviečiame plačią mūsų visuomenę parodyti susidomėjimą sportu ir įvertindami jaunimo pastangas užpildydami sporto salę. Tuos mes pakelsime jų morale, bei sportišką nuotaiką.

Tada jaunimas tikrai pastebės, kad mes domimės jų veikla, kad jie nėra vieni, ir jų pastangos gaus pilną atpildą. Rengėjai

"PIRMYN" CHORAS ŠVENTĖ, UŽBAIGTUVES

Sekmadienį, kovo 5 d. po antrojo "Linksmosios našlės" spektaklio "Pirmyn" choro nariai su draugais ir svečiais užpildė visą Vyčių salę, susirinkę atšvęsti visų metų darbo užbaigtuvių. Visiems susėdus prie stalų pirmininkas Algirdas Brazis pasidžiaugė, kad operetės spektakliai abi dienas sutraukė pilną Maria HS salę, tuo parodyta, kad Chicago lietuviai operetes mėgsta ir "Pirmyn" choro darbą vertina. Tolimesnį vakaro programos vedimą A. Brazis perdavė dr. J. Gliudeliui. Pirmasis iš svečių chorą ir vadovą K. Steponavičių sveikino inž. A. Rudis. Jis lietuviškai ir angliskai priminė klausytojams lietuvių kovas dėl savo spaudos, dėl savo kultūros, priminė ir turtingą "Pirmyn" choro veiklą, kuri, kalbėtojo nuomone, yra lietuvių įnašas į Amerikos kultūros mozaiką, lietuvių padėka už laisvas sąlygas Amerikoje kurti, veikti.

Toliau chorą ir jo vadovę sveikino "Draugo" red. A. Baronas, "Naujienų" — A. Pužauskas, Stanley Balzekas jr., aktorius Alf Brinka, valdybos sekr. Altona Jankauskienė perskaitė choro narių dovanų dirigentui K. Steponavičiui užrašą, įteikdama kartų dirigentui dovaną — A. Petrikonio paveikslą. Dar kalbėjo Ignas Serapinas pabrėždamas Šv. Kazimierio reikšmę Lietuvai ir palinkėdamas visiems choro Kazimierams, kurių vienas K. Jankauskas, susiręs ir

negalėjęs dalyvauti spektakliuose, geriausios kloties vardinių progą.

Dr. J. Gliudeliui vadovaujant visi smarkiai paplėjo choro jaunimui, kurio šiomet buvo nemažai. Pirmininkui solistui A. Braziiui visi sušuko tris kart "Valio!"

Paskutinis kalbėjo choro me no vadovas ir dirigentas K. Steponavičius, kurį visi sutiko atsisloję ir smarkiai plodami. Jis trumpai pareiškė nieko negalįs padaryti be choro, kuriam priklauso ir visi šio vakaro kalbėtojų komplimentai. Susirinkę sklandžiai sugiedojo savo dirigentui "Ilgiausių Metų!"

Po pietų vyresnieji choro nariai rymojo prie baro, o jaunesnieji smagiai šoko. P.

LIETUVIAI EV. - REFORMATAL.

(Atkelta iš 4 psl.)

kas Lemonte turi užvedęs nemažą būtiną.

P. Variakojis atvažiavęs į Chicago ir susiradęs savo šeimai nedidelį butą, tuojau pradėjo sudarinėti garantijas Vokietijos stovyklose gyvenantiems Biržų krašto karo pabėgėliams. Tokių garantijų pridare ligi pusantro šimto. Kai kurį laiką jo butas pasidarė lyg pereinama stovykla, — vis pilnas naujų žmonių. Atvažiavusiems iš Vokietijos prisieidavute suteikti savo nedideliam bute pastogę ir išlaikymą ligi susirasdavo kokį nors butą ir darbą. Laimė, kad namo savininkas padėję supralo ir nepriestaravo.

Pagal šios šalies valdžios patvarkymą garantijos davėjas turėjo iš anksto apmokėti tam tikrus patarnavimus atvykstančiam asmeniui ar asmenims. Daugumas atvykusių, kai tik pajėgdavo, kiek užsidirbti, tuojau atsilygino garantijos davėjui. Tačiau tenka apgailestauti, kad yra ir tokių asmenų, kurie ir ligi šiol neatsilygino.

Abiem sukaustuvininkam buvo palinkėta ilgiausių, tvirčiausių ir sveikiausių metų.

Korespondentas

Susirinkinių ir pasirinkimų PRANEŠIMAI

— SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 9 dieną 3800 W. North Ave. svetainės antrame aukšte. Įėjimas iš šono nuo N. Central Park Ave. Pradžią 8:00 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami būtinai dalyvauti, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos bei rinkimas degelatu ir seima, kuris įvyks Miami, Floridoje, birželio mėn.

W. Mankus, rašt.
— Lithuanian National Democratic Club narių susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 8 dieną, 8 val. vakaro, Hollywood Inn svetainėje, 2417 West 43rd Street. Susirinkimui pasibaigus, bus valės.

Bernice Zemgulis, rašt.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandos — gražiausias gėles ir vainikus antsiųpiu papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELININKAS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8661

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
IR NAKTIS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1093

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1156-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6677
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone COMModore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

Kanados darbo ministeris Martin O'Connell Vasario 16-sios minėjime Toronto pasakė kalbą. Jis pabrėžė Abraomo Lincolno žodžius: "Niekada neįsivaikyti imigrantų lojalumo, jei jis nemylė savo tėvų krašto". Jo pasakytą kalbą sustiprino lietuvių kovą už lietuvių tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę. Iš kairės šalia 5-ojos eilės stovintis Stasys Patlaba. Jukabaitis sveikina prelegentą ministrą Martin O'Connell. Nuotrauka J. Kreilio

Namų Savininkų darbai

Marquette Parko Lietuvių Namų savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyko Vasario mėn. 18-tą dieną parapijos salėje. Susirinkimą pradėjo ir pravedė pirm. Juozas Bacevičius pasveikindamas gausiai susirinkusius narius ir svečius. Jis priminė, kad šis susirinkimas nebus paprastas, bus minima Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena.

Buvo pakviesti buvę Lietuvos kariuomenės savanoriai Antanas Stankas ir Jonas Kanišauskas. Žuvusieji už Lietuvos laisvę buvo pagerbti vienos minutės atsisojimu ir prisiminimu. Parapijos klebonas kun. Zakarauskas, susirinkusiems pritarė sukalbėjo maldą už žuvusius Lietuvos karių, partizanų ir kitus kovotojus. Po maldos visi sugiedoję lietuvių tautos himną. Minėjimo paskaitą skaitė lietuvių karių sąjungos vicepirmininkas — Jonas Gaizutis. Mes tuo esame laimingi, sakė jis, kad čia Amerikoje turime teisę paminėti tą lietuvių tautos herojų, kuris tapo lietuvių dieną. Vasario 16-tą, Tačiau Lietuvoje mūsų tautiečiams nesant galimybės viešai prisiminti, minės su skausmu širdyse ir rašys prisiminimo kalbas savo asaromis. Prisimins žuvusius už tautos laisvę ir išblaskytus po visą pasaulį savo brangius asmenis.

Stasys Patlaba pristatė naujus narius, kurie savo įstojimui sustiprino mūsų organizaciją. Tai Kostas Vaicaitis, Valerija

ilgėsnio išlaikymo reikala. Jis ragino suorganizuoti visus gyventojus į blokų klubus. Juozas Skeivys priminė susirinkusiems, kas turi problemų liečiančių namų savininkus, prašo pranešti valdybai. Jurgis Janušaitis prašė namų savininkus Lietuvių Tautinių švenčių dienomis iškabinti savo tautines vėliavas prie savo namų.

Antanas Cukuras, siūlė, kad valdyba į Spaudos būlų pakviestų jaunimą, duotų jiems vieną salę veltui. Susirinkimas buvo gausus ir praėjo kultūringai.

Stasys Patlaba.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gaisras dangoraižy

Nustatyta, kad gaisras 23 aukštų Gordon Terrace apartamentiniame dangoraižyje sekmdienio naktį įvyko dėl to, kad užsidegus baldams viename apartamente, to apartamente gyventojai pabėgo, palikdami savo buto duris į koridorių atvirus ir dūmai bei ugnis greit persimetė į koridorių. Gaisras įvyko tik keturioliktoje aukšte, i kitus aukštus nespėję išsivesti.

Gaisre žuvo du jauni žmonės ir 8 buvo sužeisti. Apie 300 žmonių iš apatinių aukštų, daugumas vienmarškiniai, išbėgo į gatvę. Gyvenantieji virš 14-ojo aukšto nebegalėjo pabėgti dėl dūmų, kurie pripildė koridorių.

Zuvę Algis J. Stankus, 31 metų amžiaus, gimęs Lincolne, Ill., Illinoisas Technologijos Instituto studentas, ir Miss Van Huss, 29 metų, farmaceutė [Weiss Memorial ligoninės tarnautoja. Jiedu ruošėsi ateinančio gegužės mėn. 15 dieną apsisveiti ir samdėsi apartamentą to namo 14-me aukšte. Jiedu buvo rasti nebeįvyk koridoriuje prie laiptų, dūmuose nutroškę. Tai jau trys žmonių aukos dangoraižių gaisruose šiemet.

Dangoraižių gyventojai kelia reikalavimą, kad visuose aukštuose apartamentuose būtų įrengti gaisro alaižai. Paaikėjo, kad Gordon Terrace tokių alaižų visiškai nebuvo.

Gaisrų apsaugos biuro viršininkas Francis Murphy duoda tokį patarimą:

"Nedaryti durų, kurios bus karštos palietus. Pasilikti viduje, šviežiam orui gauti išmūsti langą ir laukti išgelbėjimo. Šaukti ugniagesių departamentą. Nepasikiliuoti kad gal kas kitas jau pašaukė. Plyšius, kur dūmai skverbiasi vidun, užkamšyti sudrėkintais rankšluostais".

Murphy pridūrė, kad gaisrai 14 aukšte kilus, koridorių tiek tūštai prisipildė dūmų ir perkaitinto oro, kad "būtų užtekę žmogui iš plaučių vėją ištraukti".

"NAUJENOS" KLEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

LIETUVIO BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

4612 So. Paulina St. (Town of Lake)

Dirba 6 dienas savaitėje. Pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Kitas dienas nuo 9 ryto iki 6 val. vak. Atvežus iš toliau, gaus nuolaidą. Darbas garantuotas.

STASYS ŠAKINIS

TEL.: YArds 7-9107

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokli norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašiną. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

TRUMPAI

— Anna Arminas, anksčiau gyvenusi 1037 W. Cullerton, prašoma darbo valandomis užėti į Naujienas ir atsiimti jai iš Lenkijos atėjusį laišką.

— Rose Mary Sačauskas iš Marquette Parko apylinkės išmadieno naktį įvyko dėl to, kad užsidegus baldams viename apartamente, to apartamente gyventojai pabėgo, palikdami savo buto duris į koridorių atvirus ir dūmai bei ugnis greit persimetė į koridorių. Gaisras įvyko tik keturioliktoje aukšte, i kitus aukštus nespėję išsivesti.

— Gediminas Bubelis, Wisconsin Dells, Wisc., išlaikė nekilnojamo turto tarpininko egzaminus ir atidarė Riverwood Realty įstaigą.

— Kęstutis Lapšys atstovaus Austrijos lietuvių Jaunimo kongrese. Jis yra 24 metų ir studiuoja Vienos meno institute. Dalyvavo Pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso meno parodoje.

— Gintautas Taoras, biologijos studentas Pittsburgh State universitete, išrinktas atstovu į Jaunimo kongresą. Jis yra veiklus skautų, ateitininkų ir sporto organizacijose taip pat tautinių šokių grupės pirmininkas.

— Birutė Paltarokaitė išrinkta Vokietijos jaunimo sekcijos pirmininke, Petras Veršelis — vicepirmininke, Kristina Sutkaitytė — sekret., Andrius Šmitas — išd., kun. Vingaudas Damijonaitis — reikalų vedėjas, Roma Žitaitė — LB atstovė. Numatoma

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokli norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašiną. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

— PARDUODAMI IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI 40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimus ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuvių. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 8-4421 6200 So. WESTERN AVE.

ma išleisti specialų "Jaunimo žodžio" numerį, skirtą Vokietijos lietuvių jaunimo pristatymui.

— Akt. S. Kelečienė išrinkta Bridgeporto Lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto pirmininke. Į komitetą įeina S. Smaizienė ir A. Bilaitavičius. Mokykla gražiai veikia. Jai vadovauja mokykl. Magdalena Šulaitienė. Vietos lietuvių ir parapijos vadovybė remia tėvų, mokytojų ir mokininių pastangas.

— Studentų kvartetas "Rasa", London, Ont., Canada dalyvauja S. V. Minkų radio programos viešame parengime kovo 12 d. 4 val. Piličių klube, So. Boston, Mass.

— Washington, D. C., Jaunimo Metų komitetą sudaro: Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Atstovybės patarėjas dr. S. Bačkis, arch. A. Barzdukas, E. Dambriūnienė, dr. J. Genys, dr. D. Krivickas, dr. P. Mažeika, B. Paramskas, plk. K. Škirpa, dr. A. Sužiedėlis, prof. A. Vasaitis ir arch. S. Zupkus.

— Washington, D. C., Jaunimo Metų komitetą sudaro: Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Atstovybės patarėjas dr. S. Bačkis, arch. A. Barzdukas, E. Dambriūnienė, dr. J. Genys, dr. D. Krivickas, dr. P. Mažeika, B. Paramskas, plk. K. Škirpa, dr. A. Sužiedėlis, prof. A. Vasaitis ir arch. S. Zupkus.

— Birutė Paltarokaitė išrinkta Vokietijos jaunimo sekcijos pirmininke, Petras Veršelis — vicepirmininke, Kristina Sutkaitytė — sekret., Andrius Šmitas — išd., kun. Vingaudas Damijonaitis — reikalų vedėjas, Roma Žitaitė — LB atstovė. Numatoma

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, "RISINGIAUSIAS ZINIAS"

JOANN POSHKA IŠTEKĖS UŽ ARIZONIEČIO

Juozas ir Ona Poshkos iš Oak Brook praneša, kad jų dukrė Joann sužadėdavo su James F. Cook, Jr. iš Tucson, Arizona, ir kad jų jungtuvės įvyks Tucson šeštadienį, balandžio 8 dieną.

Abu jaunieji yra Arizonos universiteto studentai. Jie universitetą baigę gegužės pabaigę. Joann yra Poshkų vyriausioji dukrė. Ji baigė Hinsdale Township H. C. Central High School 1968 metais. Arizonos universitete specializuojasi visuomeniniuose ir politiniuose moksluose. Ji buvo Chicago Gintaro debutantė 1969 m., o 1970 m. buvo išrinkta Amerikos Futbolo žvaigždžių karalienė.

Jaunasis Cook yra baigęs Tucson aukštesniąją mokyklą. Universitetą jis taip pat studijuoja visuomeninius ir politinius mokslus. Šį rudenį jis studijuos teisę. Jis yra Vietnam karo veteranas.

Jungrūvės įvyks St. Cyril katalikų bažnyčioje, o vestuvinė puota Tucson Country Club.

Jaunoji Poshkaitė yra seno naujieniečio, buvusio 18-tos gatvės bižniriaus, Boleslovo Pūžausko anūkė.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

65-TOS IR S. TALMAN apylinkėje parduodamas geras pelnas dujų butų namas. Galima apžiūrėti su sutarus telefonu 423-3233.

3 FLAT BRICK 6 ROOMS EACH. Garage. Steam heat. Excellent condition. 71st Street and west of Western Avenue. RE 7-2305

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Beto daromai ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-7775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas INCOME TAX Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas REAL ESTATE Parąų pildijimas NOTARY PUBLIC Draudimo informacijos INSURANCE NAUJAS ADRESAS ŠIMAITIS REALTY 2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

— Jonas A. Račauskas iš Marquette Parko apylinkės, Chicago State universiteto profesorius, pakviestas paskaitai apie gerąsias tėvų sąvybes Scanlan mokyklos Tėvų ir mokytojų sąjungos susirinkime Roselando apylinkėje.

— Pagelbėjime tikintiesiems Lietuvoje! Komunistai juos žiauriai persekioja ir jiems sunku išlaikyti bažnyčias, nes už jas reikia mokėti labai didelius mokesčius. Organizuojami Religinės šalpos Rėmėjai, kurie turės skyrius ir vyriausiąją valdybą, stengsis padėti Lietuvos tikintiesiems. Nariams gali būti visi, kurie aukoja nemažiau 5 dol. metams, amžinieji nariai — 100 dol. ir metenatai — 1000 dol. Įsirašykime į rėmėjų ir savo aukomis padėkime tikintiesiems Lietuvoje išlaikyti bažnyčias. Aukos siųsti: Religinės šalpos Rėmėjų Organizaciniam Komitetui, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Visi aukotojai gauna kvitus ir jų aukos yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

L. K. Religinės šalpos Rėmėjų Organizacinis Komitetas (Pr).

LAIMINGI NAMAI

2 BUTŲ PO 5 KAMBARIUS veik naujas mūras. Patogi vieta — blokas nuo Marquette Parko. Atskiri šildymai. Naujas garažas. \$23,000.

6 KAMBARIŲ LUKSUS 15 m. mūras — arti Kedzie ir 81 St. Centralinis oro šildymas, kilimai, įrengtas beismantas. \$30,900.

2 BUTŲ MŪRAS, namas — geras, išnuomotas, kambarių sistema. Arti rytus nuo mūsų. Tinka pensininkui gražiai gyventi ir gauti dolerių priedą. Kaina \$21,000.

5 BUTŲ 25 M. MŪRAS — visai arti ir padam Marquette Parke. Puikūs įrenginiai. Dideli modernūs kambariai ir virtuvės. Labai patraukli kaina. Teiraukitės.

TIKRAI 1½ AUKSTO 2 butų mūras 20 metų, 2 auto garažas. Gazo baseboard šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismantas. Marquette Parke. \$35,000.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$14,500 nuomos. Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garažas, kambarių virtuvė, gazu šildymas. Puikus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.

ZEMES — 30 pėdų su garažu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-jų butų gražus mūr. po 3 mieg. alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-jų autom. garažas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr. alumin. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys. 2-jų autom. garažas. Marquette Parke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr. alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas. Marquette Parke. \$28,000.

VIS 50 PĖDŲ pločio, gražus kambaris sklypas 2-jų butų namui. Oaklawn, Teiraukitės.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilio mūro garažas. Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609 TEL.: VI 7-3447

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208½ W. 95th St. GA 4-8654

Home Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tuntuups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarus darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Gerbažauskas, sav.